

7/6976

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.11.610/
Konu : İstanbul Milletvekili
Abdullah Levent TÜZEL'in
Yazılı Soru Önergesi

2478

GÜNLÜDÜR
.../.../2012
13 Haziran 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/05/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-67274 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'in; İzmir-Aliaga'da doğanın ve halk sağlığının korunması için yapılacak çalışmalar hakkında, Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/6976 Esas sayılı Yazılı Soru Önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 3 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ABDULLAH LEVENT TÜZEL'İN
TBMM 7/6976 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULARI VE CEVAPLARI

SORULAR:

Uzun yıllardan beri ağır sanayi atıklarına maruz kalan Aliağa'nın, mevcut çevre sorunları çözümlenmeden, yapılması planlanan 7 termik santralin Aliağa ve çevresinde telafisi olmayan kirlilik yaratacağı belirtilmektedir. Aliağa özelinde Bakırçay Havzası, tarım, turizm, sanayi ve bunlara bağlı ticaret sektörünün canlı olduğu bir merkez durumundadır. Çevre örgütleri, kitle örgütleri, sendika ve meslek örgütleri, siyasi partiler tarafından, kirliliği artıracak en ufak bir tesisin bile insan sağlığını, doğayı, denizi tehdit edeceği uyarılarında bulunmaktadır.

Petrol rafinerileri, demir çelik fabrikaları, gemi söküm tesisleri gibi çok sayıda ağır sanayi tesisinin yer aldığı Aliağa'da, 40'a yakın büyük sanayi tesisi, 2.900 işyeri bulunmaktadır. Halen, Aliağa bölgesinde 2384 MW (Mega Watt) gücünde altı (6) adet termik santral çalışır durumdadır. Lisans almış ve tesis aşamasına gelmiş üç (3) adet 1600 MW.lık termik santral mevcuttur. Yine bu bölgede yedi (7) firma, termik santral kurmak için lisans beklemekte, talepleri EPDK' da inceleme ve değerlendirme aşamasında bulunmaktadır.

Ağır sanayi tesislerinin yoğun olarak varlığını koruduğu ve yeterince arıtılmadan doğaya salınan atıkların havayı, toprağı ve yer altı sularını kirletmesiyle yaşamın birçok alanında ölümcül etkilere maruz kalan Aliağa'da, kanser vakalarının Türkiye ortalamasının çok üstünde olduğuna dair bulgular çevre ve sağlık örgütleri tarafından yapılan araştırmalarda ortaya konulmaktadır. Çevre örgütleri yaptıkları açıklamalarda, Aliağa'nın geleceğinin de tıpkı Kocaeli Dilovası'nda olduğu gibi yaşamın durma noktasına gelebileceği uyarısında bulunmaktadır.

Aliağa'da, 22 yıl önce 1990 yılında yapılması planlanan termik santrallerden, doğanın ve çevrenin korunması için harekete geçen bölge halkının tepki sonucu vazgeçilmiştir. Dönemin hükümeti tarafından 6 Mayıs 1990'da bölgeye termik santral yapımından vazgeçilmiştir. Bu çerçevede;

- 1) Bölge halkının talebi de olan, doğanın ve halk sağlığının korunması için bölgede termik santral yerine temiz ve ekonomik olan rüzgar ve güneş enerjisi gibi seçenekleri değerlendirmeyi düşünüyor musunuz?
- 2) Çevre ve sağlık örgütleri tarafından yapılan araştırmalarda ortaya konan, doğaya salınan atıkların havayı, toprağı ve yer altı sularını kirletmesi sebebiyle Aliağa'da, kanser vakalarının Türkiye ortalamasının çok üstünde olduğuna dair bulgular konusunda Bakanlığınızca denetim veya saha araştırma çalışması yapılmış mıdır? Yapılmış ise sonuçları nelerdir? Yapılmamış ise yapılması düşünülmekte midir?
- 3) Bölgedeki mevcut termik santraller ve ağır sanayi tesisleri yapılırken, çevre konusunda ne tür ciddi tedbirler alınmıştır?
- 4) Bu santraller ve ağır sanayi kuruluşları kurulurken ve işletilirken kullanılması gereken çevreye duyarlı en temiz ve yüksek teknolojiyen kastedilen nedir? Bu teknoloji, bu bölgede kullanılmakta mıdır?
- 5) Bu santral ve işletmelerden atmosfere karışan zehirli gazların ölçümleri hangi sıklıkla yapılmaktadır?
- 6) Termik santrallerde kullanılacak kömür ithalatı nerelerden yapılacaktır, maliyeti ne olacaktır ve günlük, yıllık kömür miktarı ne kadar olarak hesaplanmaktadır?

CEVAPLAR :

1- Enerji arzına yönelik olarak; bölgede doğanın ve insan sağlığının korunması için termik santraller yerine temiz ve ekonomik olan rüzgâr ve güneş enerjinden yararlanılması konusundaki çalışmalar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın sorumluluk alanında bulunmaktadır.

2- Bölgede kanser vakalarının arttığı ve bu konuda inceleme yapılıp yapılmadığı hususunun Sağlık Bakanlığı'na değerlendirilmesi gerekmektedir.

3- Bölge geçmiş yıllarda ağır sanayi bölgesi olarak planmış ve sanayi tesislerinin bu bölgeye yerleşmesi teşvik edilmiştir. Bölgede faaliyet gösteren tesislerin birbirlerine yakın ve aynı bölgede kurulmasından kaynaklanan çevre kirliliğinin önlenmesi ve azaltılması için hem Bakanlığımız hem de Valilikçe çalışmalar yürütülmektedir.

Bu çerçevede, 2009 yılında yayımlanan Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde kirletici vasfı yüksek tesislerden kaynaklanan baca gazı ve hava kalitesi sınır değerlerinde düzenleme yapılmış ve önemli ölçüde azaltılmıştır.

Ayrıca, Valiliklerin bu tesislerden kaynaklanan hava kirliliğinin önlemesi konusundaki mevcut yetkileri de artırılmıştır. Rafineriden kaynaklanan kükürt dioksit emisyonların azaltılması için düzenleme yapılarak tesislerde kullanılan kükürt içeren sıvı yakıt miktarının azaltılması, gaz yakıt miktarının artırılması sağlanmıştır.

Bölgede faaliyet gösteren demir çelik tesislerinin toz tutma sistemlerinin kapasiteleri artırılmış, çatılardan kaçak emisyon çıkışı önlenmiş, kısa olarak inşa edilmiş bacalar yükseltilmiş, hurda sahalarında toz emisyonlarının önlenmesi için tedbir aldırılmış, limandan fabrikalara kadar olan yolların asfaltlanması sağlanmıştır. Kömür depolarından kaynaklanan toz emisyonunu azaltılması için de gerekli tedbirlerin alınması sağlanmıştır.

Bu çerçevede;

-Özellikle, demir-çelik, petrol rafinerisi, petrokimya, gübre ve kömür depolama tesislerinin bulunduğu bölgede, hava kirliliğini önleme çalışmaları artarak devam etmektedir.

-Bu tesislerin çevre yatırımlarını bitirmeleri ve çevre izinlerini almaları konusunda Bakanlığımız ve İzmir Valiliğince yoğun olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda, başta partikül madde ve kükürt dioksit olmak üzere hava kirliliğinde önemli iyileşmeler kaydedilmiştir.

-Bölgede bulunan ve önemli ölçüde kirliliğe neden olan karayollarının iyileştirilmesi ile toz emisyonlarının azaltılması konusunda önemli mesafe kaydedilmiştir.

-Bölgede bulunan tesislerin emisyon izni alma süreçlerinde önemli çevresel yatırımlar yapılması sağlanmıştır.

4- Bölgede kurulması planlanan santrallerde; "çevreye duyarlı en temiz ve ileri teknoloji kullanılması istenmektedir" ifadesinden kastedilenin Avrupa Çevre Mevzuatında önemli bir yeri olan Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü Direktifinin gerekliliklerinden olan "mevcut en iyi teknikler" olduğu düşünülmektedir.

Bakanlığımızca son yıllarda bölgede kurulması planlanan tesislerin çevresel etki değerlendirme süreçlerinde, tesislerden kaynaklanacak emisyonların azaltılması için tesislerin mevcut en iyi tekniklere uygun olarak kurulması istenilmektedir.

Bu çerçevede; tesislerin üretime geçtiklerinde daha az çevre kirliliğine neden olmaları, daha az kaynak tüketilmesi ve üretim ve enerji verimliliğinin artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca, bu sayede tesislerin kuruluş aşamasında AB Çevre Mevzuatına uyumlu olması da dolaylı olarak sağlanmak istenilmektedir. Bölgede kurulması planlanan termik santralardan, emisyon azalmasında mevcut en iyi tekniklerin kullanılacağına ilişkin taahhüt istenilmektedir.

5- Sanayi ve enerji üretim tesislerinden kaynaklanan emisyonların, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğine göre iki yıl aralıklarla ölçülmesi gerekmektedir.

6- Termik Santrallerde kullanılacak kömür ithalatının nerelerden yapılacağı, maliyetinin ne olacağı, günlük ve yıllık kömür kullanım miktarına ilişkin konular Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile mahalli idarelerin yetki ve sorumluluk alanı içinde olup, 2011 yılı itibariyle, İzmir ilinde termik santrallerde kullanılmak üzere kömür ithalatının olmadığı bilgisine ulaşılmıştır.

